

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce: S. V.**, zastoupený JUDr. Dalilou Pelechovou, advokátkou se sídlem Čs. legií 1364/20, Ostrava - Moravská Ostrava, proti **žalované: Česká televize**, se sídlem Kavčí hory 1, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele žalované ze dne 23. 3. 2012, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 A 67/2012, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 11 A 67/2012 rozhodnout nejpozději ve lhůtě **do 31. 5. 2014**.
- II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši **2 178 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupkyně JUDr. Dalily Pelechové, advokátky se sídlem Čs. legií 1364/20, Ostrava - Moravská Ostrava.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu

Návrhem ze dne 27. 3. 2014, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 3. 4. 2014, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Konkrétně se navrhovatel domáhal toho, aby Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) byla určena lhůta k rozhodnutí ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 11 A 67/2012.

V návrhu na určení lhůty navrhovatel uvedl, že téměř dvouletá nečinnost městského soudu zasahuje do jeho práva na spravedlivý proces, zmínil přitom, že organizační problémy městského soudu nemohou jít k jeho tíži, k čemuž odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. Aprk 15/2013 - 36.

Dále navrhovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2014, č. j. Aprk 9/2014 - 49, jímž bylo nařízeno městskému soudu rozhodnout v obdobné věci týkající se sporu o informace, přičemž žaloba byla v odkazované věci podána o více než čtyři měsíce později než v případě navrhovatele. Současně navrhovatel poukázal na to, že v usnesení ze dne 11. 2. 2014, č. j. Aprk 8/2014 - 43, Nejvyšší správní soud konstatoval, že doba od 15. 10. 2012 do 23. 1. 2014 (tj. 465 dní) je doba blízká se době hraniční, kterou nelze omlouvat počtem nevyřízených věcí. V případě navrhovatele se však jedná o dobu od 27. 4. 2012 do 27. 3. 2014, tedy 699 dní.

II. Vyjádření městského soudu

Městský soud ve svém vyjádření poznamenal, že usnesením ze dne 23. 7. 2013, č. j. Aprk 46/2013 - 31, Nejvyšší správní soud zamítl předchozí návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu v dané věci jako nedůvodný. Dále městský soud uvedl, že ačkoli je věc po procesní stránce připravena k rozhodnutí, řídí se soud zákonným pravidlem, podle nějž mají být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém soudu došly. Navrhovatelova žaloba přitom nepatří mezi věci, pro něž je v § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), stanoven přednostní režim. Vzhledem k tomu, že senát 11 A vyřizuje žaloby napadlé v první polovině roku 2011, není předmětná žaloba stále ještě v pořadí k jednání.

III. Průběh řízení před městským soudem

Z předloženého soudního spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil tyto podstatné okolnosti. Městskému soudu byla dne 27. 4. 2012 doručena navrhovatelova žaloba ze dne 25. 4. 2012, kterou se navrhovatel domáhá zrušení specifikovaných rozhodnutí žalované týkajících se poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), a domáhá se též uložení povinnosti žalované požadovanou informaci poskytnout do tří dnů od právní moci rozsudku městského soudu.

Usnesením ze dne 10. 5. 2012, č. j. 11 A 67/2012 - 13, městský soud vyzval navrhovatele k zaplacení soudního poplatku za žalobu; tento poplatek byl následně dne 21. 5. 2012 zaplacen. Městský soud rovněž informoval účastníky řízení o složení rozhodujícího senátu a možnosti podat námitku podjatosti, dále pak soud účastníky řízení vyzval k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutí věci samé bez jednání. Městský soud ve výzvě ze dne 15. 5. 2012 uložil žalované předložit správní spis a vyjádřit se v jednoměsíční lhůtě k žalobě. Její vyjádření, které městský soud obdržel dne 26. 6. 2012, tento soud dne 29. 6. 2012 zaslal navrhovateli.

Dne 4. 7. 2013 obdržel městský soud návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který dne 9. 7. 2013 společně se svým spisem zaslal Nejvyššímu správnímu soudu. Tento návrh Nejvyšší správní soud zamítl usnesením ze dne 23. 7. 2013, č. j. Aprk 46/2013 - 31

(dostupným z www.nssoud.cz stejně jako další zde citovaná rozhodnutí zdejšího soudu). Soudní spis byl městskému soudu vrácen zpět dne 2. 8. 2013.

Dne 27. 3. 2014 byl městskému soudu doručen nynější návrh na určení lhůty.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení...“

Při posuzování návrhu na určení lhůty je Nejvyšší správní soud vázán navrhovatelovou specifikací procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy. Jen u takto vymezeného procesního úkonu zkoumá, zda dochází k průtahům. V nynější věci jsou průtahy namítány ve vztahu k vydání rozhodnutí, jímž se řízení před městským soudem končí.

Důvodnost návrhu na určení lhůty zdejší soud posuzuje dle kritérií vymezených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Těmito kritérii jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Současné není bez významu ani § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. V § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. jsou vymezeny návrhy a věci, o nichž se rozhoduje přednostně.

Nejvyšší správní soud se zabýval jednotlivými kritérii, na jejichž základě se posuzuje důvodnost návrhu na určení lhůty.

V nynější věci je ve vztahu k postupu navrhovatele nutno poznamenat, že vzhledem k prvnímu podanému návrhu na určení lhůty, který byl nedůvodný a o němž bylo rozhodnuto usnesením ze dne 23. 7. 2013, č. j. Aprk 46/2013 - 31, neměl městský soud spis od 9. 7. 2013, kdy jej zaslal Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o návrhu na určení lhůty, do 2. 8. 2013, kdy mu byl spis vrácen. Dobu, po kterou neměl městský soud spis (od 9. 7. 2013 do 2. 8. 2013) a nemohl tedy reálně činit ve věci úkony, Nejvyšší správní soud nezohlednil při hodnocení důvodnosti nynějšího návrhu na určení lhůty (tj. návrhu druhého v pořadí). Tato okolnost totiž byla spojena s postupem navrhovatele, čímž lze rozumět objektivní skutečnost spojenou s navrhovatelem, která nemůže být přičítána státu a je relevantní při posuzování průtahů v řízení (srov. bod 82. rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 7. 1982 ve věci *Eckle vs. Německo*, číslo stížnosti 8130/78, dostupného z <http://hudoc.echr.coe.int>). Jakkoli zdejší soud žádným způsobem nezpochybňuje právo navrhovatele podat návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, není možno přehlédnout dopady, které má nutnost projednat takový návrh Nejvyšším správním soudem do možnosti městského soudu provádět úkony v řízení, a to za situace, je-li takový návrh vyhodnocen jako nedůvodný, jak tomu bylo v případě navrhovatelova prvního návrhu.

Při hodnocení postupu navrhovatele dále Nejvyšší správní soud nepřehlédl ani skutečnost, že navrhovatel nezaplatil soudní poplatek za žalobu již s jejím podáním, ale bylo nutno jej ke splnění poplatkové povinnosti vyzvat ze strany městského soudu. I tento postup navrhovatele negativně ovlivnil to, kdy mohl městský soud nejdříve věc rozhodnout, byť Nejvyšší správní soud připouští, že v nynější věci jde o skutečnost okrajového významu.

Co se týče postupu samotného městského soudu, lze konstatovat, že městský soud se nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Městský soud v přiměřené době výzvou k zaplacení soudního poplatku zajistil jeho zaplacení. Neotálel s informováním účastníků o složení senátu ani s výzvou, aby se účastníci vyjádřili, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání. Městský soud bez zbytečné prodlevy též vyzval žalovanou k předložení správního spisu a k vyjádření k žalobě. Poté, co městský soud obdržel spisový materiál od žalované a její vyjádření k žalobě, toto vyjádření v krátké době zaslal navrhovateli. Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že městský soud v krátké době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy bylo možno vydat rozhodnutí.

Je však také nutno posoudit, zda se městský nedopustil průtahů tím, že by po nepřiměřenou dobu nevydal rozhodnutí, jímž se řízení končí. Takové posouzení považuje Nejvyšší správní soud za vhodné učinit v souvislosti s dalšími kritérii vymezenými v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

U dalších kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, tj. významu předmětu řízení pro navrhovatele a složitosti věci, Nejvyšší správní soud konstatuje, že nejde o exaktně měřitelná kritéria. Lze tak konstatovat, že nejde o věc ani velmi složitou (s ohledem na běžný rozsah žalobních námitek, nikoli rozsáhlý spisový materiál a skutečnost, že spory ze zákona č. 106/1999 Sb. jsou relativně běžnou agendou správních soudů), ani o věc zcela jednoduchou (věc vyžaduje důkladné zhodnocení komplexní problematiky). K významu věci pro navrhovatele se navrhovatel ve svém návrhu blíže nevymezil. Zdejší soud pak konstatuje, že jde, objektivně nazíráno, o věc spíše menšího významu, jelikož požadované informace, kterých se navrhovatel chce u městského soudu domoci, se týkají skladby vysílání žalované a není zde patrný jejich úzký vztah k navrhovateli, kromě okolnosti, že navrhovatel tvrdí, že na tyto informace má právní nárok.

Vzhledem k tomu, že konkrétní porovnání významu předmětu řízení pro navrhovatele a složitost jejich věci mezi jednotlivými případy je prakticky nemožné a nelze na základě těchto kritérií seřadit jednotlivé věci, poměřuje Nejvyšší správní soud tato kritéria přímo s délkou řízení před krajskými soudy či městským soudem.

Při takovém posouzení, v němž byla zohledněna i ostatní kritéria dle § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že je třeba městskému soudu určit lhůtu k vydání rozhodnutí, kterým se končí řízení vedené u něj pod sp. zn. 11 A 67/2012. I když zdejší soud odhlížel od doby od 9. 7. 2013 do 2. 8. 2013, po kterou neměl městský soud spis, je nutno konstatovat, že městský soud za dobu téměř dvou let ve věci nerozhodl (žalobu městský soud obdržel dne 27. 4. 2012). U takové doby již začínají vyvstávat problémy vzhledem k právu na spravedlivý proces. Z vyjádření městského soudu navíc vyplývá, že v současnosti rozhoduje žaloby, které mu byly doručeny v první polovině roku 2011, a navrhovatelovu věc hodlá vyřídit podle pořadí, v jakém žaloby přišly. To by znamenalo, že by navrhovatelova věc mohla být rozhodnuta až v první polovině roku 2015, což nelze připustit.

Nejvyšší správní soud si je plně vědom toho, že dle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly, navrhovatelova věc přitom není přednostní věcí ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. A to již z tohoto důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci nemůže být rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu. Zároveň ale v případech,

kdy je přiměřená délka řízení překročena, byť by byl důvodem stav objektivní přetíženosti soudu, Nejvyšší správní soud již nemůže přihlížet k pravidlu o rozhodování věcí podle pořadí, v jakém soudu došly, resp. k tomu, že městský soud má i starší věci, než je posuzovaný případ, které taktéž musí skončit. Opačným přístupem by totiž *de facto* odmítl poskytnout ochranu navrhovatelovým právům s nepřipustným odůvodněním, že jsou stejná práva někoho jiného porušena ještě závažněji.

V tomto směru se zdejší soud řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem, že „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. náleží Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, publikovaný jako N 42/2 SbNU 35, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>).

Stejně jako Ústavní soud (srov. např. náleží ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 41, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů či městského soudu. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný náleží Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. náleží), zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

S ohledem na výše uvedená kritéria posuzování návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zdejší soud shledal, že návrh je důvodný. Z tohoto důvodu určil městskému soudu lhůtu do 31. 5. 2014 pro vydání rozhodnutí, kterým se končí řízení před městským soudem vedené pod sp. zn. 11 A 67/2012. Tuto lhůtu lze považovat za přiměřenou vzhledem k okolnosti, že městský soud již učinil všechny potřebné úkony předcházející vydání rozhodnutí.

V. Náklady řízení

Dle § 174a odst. 8, věty poslední, zákona o soudech a soudcích je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Z obsahu spisu soud zjistil, že zástupkyně navrhovatele učinila jeden úkon právní služby (podání návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu). Zdejší soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení přiznává ve výši 1 × 1 500 Kč + 1 × 300 Kč, celkem 1 800 Kč [dle § 7 bodu 4., § 9 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Advokátka navrhovatele je plátkyní daně z přidané hodnoty, součástí nákladů řízení tak je i náhrada za tuto daň (§ 174a odst. 5, věta druhá, zákona o soudech a soudcích ve spojení s § 137 odst. 1 a 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů). Výše náhrady za daň z přidané hodnoty činí 378 Kč [sazba daně z přidané hodnoty dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, činí 21 %; částka 378 Kč pak představuje 21 % z 1 800 Kč].

Navrhovateli tak bude k rukám jeho zástupkyně JUDr. Dalily Pelechové, advokátky se sídlem Čs. legií 1364/20, Ostrava - Moravská Ostrava, do 1 měsíce od právní moci usnesení vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu náhrada nákladů řízení ve výši 2 178 Kč (1 800 Kč + 378 Kč).

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu